

Fons tijdens de wekelijkse repetitie op vrijdagavond bij opleidingsorkest No Limit.

Foto: Wilbert Claessens

NOOIT TE LAAT OM TE BEGINNEN MET MUZIEK

Wilbert Claessens

Muziek maken wordt vaak gezien als iets waar je jong mee moet beginnen. Wie die kans gemist heeft, haakt al snel af. Toch laat de praktijk iets anders zien. Ook op latere leeftijd instappen blijkt niet alleen mogelijk, maar juist waardevol.

In Venray is Fons Poos (76) daar een voorbeeld van. Na zijn pensionering verhuisde hij naar Venray en ging hij op zoek naar manieren om actief te blijven en nieuwe sociale contacten op te doen. Muziek werd daarbij een belangrijke ingang. Wat ooit als jeugdervaring begon met de blokfluit, kreeg op latere leeftijd een tweede leven.

Via een cursus algemene muzikale vorming pakte hij de draad weer op, dit keer met de altsaxofoon. Niet met de ambitie om de top te bereiken, maar om actief bezig te zijn en mensen te ontmoeten. Die insteek bracht hem via Koninklijke Harmonie Euterpe bij het opleidingsorkest No Limit..

No Limit is een regionaal opleidingsorkest waarin meerdere muziekverenigingen samenwerken. Het richt zich vooral op jeugd die wil doorgroeien naar de grotere orkesten, maar in de praktijk sluiten ook volwassenen aan. Juist die mix maakt het orkest laagdrempelig en toegankelijk. Er is ruimte om te leren, fouten te maken en vooral samen muziek te beleven.

NOOIT TE LAAT OM TE BEGINNEN MET MUZIEK

Vervolg voorpagina

Daarnaast speelt Fons Poos ook in de joekskapel "Lang Zök", waar het plezier voorop staat. Het niveau is daarbij iets minder belangrijk dan het samenspel. Muziek wordt zo meer dan een hobby: het is een manier om actief te blijven en onderdeel te zijn van een groep.

Diezelfde gedachte ligt ten grondslag aan het Nej Talent Orkest Rooj. In dit project leren volwassenen – met of zonder ervaring – in korte tijd een instrument bespelen. Het initiatief van elf Venrayse muziekverenigingen laat zien dat de drempel om te beginnen lager is dan vaak gedacht.

COLOFON

De Schakel is het informatieblad van de Centrale van Seniorenverenigingen Venray. De Schakel verschijnt 10x per jaar in een oplage van 3000 exemplaren en is óók te lezen op www.cvs-venray.nl. Los abonnement: € 18,- per jaar, te bestellen via het secretariaat. De volgende Schakel verschijnt op vrijdag 22 mei

Aanleveren kopij: uiterlijk dinsdag

Via e-mail: schakel@seniorenvenray.nl
Postadres: Stichting Centrum De Kemphaan, Kennedyplein 1, 5801 VH, Venray. Onder vermelding van De Schakel.

Aanleveren advertenties: uiterlijk dinsdag 5 mei

Via e-mail: schakel@seniorenvenray.nl
Dit is tevens het adres voor informatie over advertenties.
Coördinator: Leo Heldens, tel. 06 5733 0312.

Redactie:

Voorzitter: Henk Raedts
Hoofdredacteur: Wilbert Claessens
Redactie: Gé Peterink, Jan-Hein de Wit en Leo Broers
E-mail: schakel@seniorenvenray.nl.

Redactiesecretariaat:

Toos Raedts, Mgr. Hanssenstraat 55, 5807 BB Oostrum,
E-mail: toos@raedtsholdingbv.nl.

Drukwerk: Multicopy Venray

Vormgeving: MediaHuis Venray, Wilbert Claessens

De Schakel wordt mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de gemeente Venray.

NIEUWE DATA VITAAL EN VEILIG- DAGEN BEKEND

In een eerdere editie van De Schakel werd al aandacht besteed aan de Vitaal en Veilig-dagen in de Risk Factory. Inmiddels zijn ook de nieuwe data voor 2026 bekendgemaakt.

Na de eerste succesvolle editie in februari volgen er nog twee periodes waarin senioren kunnen deelnemen: van 23 juni tot en met 1 juli en van 19 oktober tot en met 29 oktober.

Tijdens deze dagen staat gezond en veilig ouder worden centraal. Bezoekers krijgen op een interactieve manier inzicht in risico's in het dagelijks leven en hoe zij hiermee om kunnen gaan. Deelname is mogelijk individueel of samen met een partner, vriend(in) of kleine groep.

Meer informatie en aanmelden kan via de website van de Risk Factory Limburg-Noord.

WELKOM OP LANDGOED EN NATUURBEGRAAFPLAATS WEVERSLO

- Wandel vrij rond door het prachtige bos
- Ontdek de voordelen van natuurbegraven
- Reserveer een eeuwige grafplek in de natuur

voor info over openingstijden en afspraken zie:

www.weverslo.nl

Natuurbegraafplaats Weverslo • Janslust 11 Heide
0478 - 515721 • natuur@weverslo.nl

**Paul van Raaij
Tweewielers
Venray**

**Nieuwe en gebruikte fietsen
Gespecialiseerd in elektrische**

Langstraat 90 5801AG Venray
Tel. 0478-585204

In 1968 was er veel gaande waarvan ik geen flauwe notie had. Het was een roerig jaar met veel protesten door studenten en de moord op Martin Luther King. Hoewel ik zelf student was, heb ik er in die tijd niets van meegekregen. Wij waren studenten biologie en hadden een pittige werkweek en geen TV en geen interesse in de krant.

Toch drong de geest van de revolutie op een bepaald moment onze wereld in. Het was het "caviaprotest". Voor het practicum anatomie werden cavia's gebruikt, die dezelfde dag nog waren vergast (dat noemen we nu bij kippen: ruimen). Sommigen protesteerden daartegen. Binnen enkele minuten was de staking volledig. De hoogleraar vond het ongehoord en dreigde met slechte cijfers. Maar het kwam goed. Na veel discussie werd beloofd naar andere mogelijkheden voor lessen anatomie te gaan kijken en wij deden ons werk met dode cavia's.

Het gebruik van dieren voor onderwijs werd in de jaren erna steeds minder en in 1977 kwam er wetgeving. Later in mijn studie mocht ik voor een bijvak farmacologie het prestigieuze Rudolf Magnus Instituut betreden. Daar werd gewerkt aan de leerpil, zo werd beweerd. Een pil waardoor je je geheugen kon versterken. En ik mocht in dat kader een klein experiment met ratten uitvoeren. Het heeft overigens niet aan mij en mijn experiment gelegen dat het met de leerpil niets is geworden.

Voorafgaand aan zo'n onderzoek moest elke student een kort programma van praktisch

Inleiding in het doen van praktisch onderzoek. Foto: issuu.com

onderzoek doorlopen. Onderdeel was een proefopstelling met een levend hartje van een rat, waaraan je stoffen kon toedienen waardoor het hartje sneller of langzamer ging kloppen. Dit zal veel mensen nu bevreemden. Maar het wordt nog erger... Want hoe kom je aan het levend hartje van een rat?!

In het laboratorium werkten verschillende laboranten, die zich nauwelijks bemoeiden met studenten. Ik herinner me de verveelde blik van de laborant aan wie ik vroeg hoe ik aan een rattenhartje kwam. "Kom maar even mee". In een kleine ruimte stonden kunststof bakken met witte ratten. Hij pakt een rat en loopt naar een soort grote roestvrij stalen wastrog. Daar ligt een grote bebloede schaar. "Nooit aarzelen!" zegt de laborant. Het knipt de kop van de rat eraf en legt het onthoofde lijf in een bakje. "En nu snel opknippen en het hart in de installatie hangen. Je hebt 10 minuten, anders doet ie het niet meer en moet je opnieuw beginnen."

Ik sta te trillen op mijn benen en pak het bakje aan. Mijn grootste angst

is dat het hartje niet werkt, en dat ik dan terug moet naar dat kamertje... Ik ben er in die week nog twee keer geweest. Alleen. Het went een beetje.

Na een week begint een van mijn medestudenten aan het programma. De laborant heeft geen tijd en wijst naar mij: "Vraag hem maar" "Kom maar even mee", zei ik.

En dan gebeurt er wat ik een week geleden voor volstrekt onmogelijk had gehouden. Ik pak een rat, loop naar de wastrog, neem de schaar en met de aanwijzing "niet aarzelen", laat ik mijn medestudent de schrik van zijn leven krijgen. En ik sta er een beetje blasé bij. "Het went", zeg ik tegen hem.

Jaren later was ik vaak in retrospectief onthutst dat een mens zo gemakkelijk went aan iets, dat hij vooraf niet voor mogelijk had gehouden. Dat is goed en slecht nieuws.

Jan-Hein de Wit

(janheindewit@planet.nl)

KIJKJE IN VERLEDEN VAN DE PSYCHIATRIE IN VENRAY

De afgelopen jaren hebben al veel bezoekers kennisgemaakt met het vernieuwde Museum van de Psychiatrie in Venray. Tijdens een rondleiding nemen gidsen – allemaal oud-medewerkers van de instelling – bezoekers mee door de geschiedenis van de psychiatrie.

Aan de hand van een tijdlijn begint het verhaal in de oertijd en wordt stilgestaan bij de invloed van de Grieken en Romeinen in de periode rond het begin van onze jaartelling. Via de Middeleeuwen, waarin de eerste dolhuizen ontstonden, komt de rondleiding uit bij het begin van de twintigste eeuw. In Venray werden toen twee grote, zogenoemde krankzinnigengestichten gebouwd: St. Servatius voor mannen (1905) en St. Anna voor vrouwen (1907).

Tijdens de rondleiding wordt ingegaan op vragen als: waarom kwamen deze instellingen juist in Venray? Hoe zag het dagelijks leven eruit voor de bewoners? En hoe werd er gewerkt, gewoond en ontspanning gezocht? Met behulp van fotomateriaal en een uitgebreide collectie voorwerpen uit die tijd komt deze periode tot leven.

Ook de behandelmethoden uit het verleden komen uitgebreid aan bod. Denk aan bed- en badverpleging, slaapkuren, insuline-comakuren en elektroshockbehandelingen. Veel gidsen hebben deze periode zelf nog meegemaakt en delen hun persoonlijke ervaringen.

De introductie van de eerste psychofarmaca begin jaren vijftig betekende een grote verandering in de behandeling van mensen met een psychiatrische aandoening. Ook de invloed van de antipsychi-

Neem een kijkje in het vernieuwde museum.

atrie in de jaren zestig en zeventig komt aan bod, toen gesloten instellingen langzaam veranderden in meer open behandelcentra. Tot slot wordt stilgestaan bij de huidige zorg en de vraag wat de toekomst van de psychiatrie zal brengen.

Voor wie wil, is er daarnaast een bezoek mogelijk aan de oorspronkelijke kelders van het instituut. Hier wordt de indrukwekkende situatie uit de oorlogsperiode van september en oktober 1944 belicht, toen ongeveer 4.500 mensen hier ondergedoken zaten.

Rondleidingen zijn mogelijk voor groepen, zoals families, vrienden of collega's, en kunnen op afspraak op vrijwel alle dagen van de week plaatsvinden, eventueel ook in de

avonduren. De duur bedraagt circa anderhalf tot twee uur.

Daarnaast organiseert het museum van 1 april tot 1 oktober, in samenwerking met VVV Venray, elke woensdagmiddag een rondleiding voor individuele bezoekers en kleine gezelschappen. Deze start om 14.00 uur bij de ingang van het Dienstencentrum van Vincent van Gogh.

De kosten bedragen € 5,- per persoon (contant of via QR-code te betalen). Aanmelden kan via de website: museumpsychiatrie.nl.

Het museum is gevestigd in het Dienstencentrum van Vincent van Gogh voor Geestelijke Gezondheid aan de Stationsweg 46 in Venray.

HET ELFDE KIND WERD GEEN PRIESTER

Jan-Hein de Wit

Jarenlang ging Ger Elbers elke dag na het avondeten een uurtje zitten schrijven. Hij wist precies wat hij wilde. Over het leven dat achter hem ligt mag verteld worden. Maar waarom zou hij dat doen? En voor wie?

“Het is zo’n beetje begonnen toen ik wilde schrijven over wat een van mijn dochters is overkomen”. Een van zijn drie dochters heeft het in haar leven tot nu toe bepaald niet gemakkelijk gehad. Ger voelde de behoefte om die hele geschiedenis op te schrijven als een vorm van verwerking. “Natuurlijk schreef ik niet voor het publiek. Dat hele verhaal willen wij graag voor onszelf houden. Maar ik ontdekte dat ik het heel fijn vond om de gebeurtenissen uit het verleden van me af te schrijven.”

“Ik ontdekte dat ik het heel fijn vond om de gebeurtenissen uit het verleden van me af te schrijven.”

Hij kreeg dus de smaak te pakken en besloot zijn eigen leven te beschouwen in de vorm van een autobiografie. Zes jaar geleden begon hij te schrijven. Regelmatig werd Ger overvallen door twijfel: is het wel goed genoeg? Een buitenstaander mocht zijn verhaal lezen en reageerde erg enthousiast. Dat was het zetje dat hij nodig had om het boek uit te geven.

Ger komt uit een gezin van 12 kinderen. Ger is nummer 11. Het was de tijd waarin een groot gezin vaak een priester of kloosterling voortbracht. Een jonge man voelde

Schrijver Ger Elbers

zich geroepen om God te dienen en in de gemeenschap voor te gaan. Zo’n roeping werd ook wel ‘bevorderd’.

“Ik was het elfde kind en de op één na laatste zoon. Door mijn moeder werd ik gestimuleerd om naar het seminarie te gaan. Zelf was ik als net twaalfjarige enthousiast en stapte vol goede moed op 31 augustus 1959 op de bus naar het klein seminarie Rolduc in Kerkrade. Ik was vol vertrouwen dat de roeping die bij het priesterschap hoort op een wonderbaarlijke wijze tot mij zou komen.”

Maar het liep anders. Ger kreeg heel snel heimwee en voelde zich erg ongelukkig. Thuis tijdens vakanties werd hem verteld dat het na enige tijd wel beter zou gaan. Maar dat was niet zo en op enig moment kreeg hij toestemming om over te stappen naar de MULO. Het priesterschap was uit zicht.

“Ik had daar wel een schuldgevoel over. Ik heb veel gebeden en gesproken met God. Ik heb in stilte een belofte gedaan aan God en mezelf. Ik zou in mijn leven voortaan zoveel mogelijk en zo vaak mogelijk het goede willen doen.”

Het was niet altijd gemakkelijk voor Ger. Hij ontwikkelde zich als puber en jong volwassene in een tijd van ontkerkelijking en sterk veranderende normen en waarden.

“Ik zocht steeds een plaats voor mijn geloof. Aan de ene kant het dienstbaar zijn aan de medemens, aan God en aan jezelf, zoals Jezus tijdens zijn leven had voorgedaan. Aan de andere kant zag ik dat er steeds meer jongeren en ouderen afstand namen van het geloof en niet meer naar de kerk gingen. Allemaal in de tijdsgeest van de jaren zestig en de ontluikende liefde van een jongen tegen de achtergrond van het dorpsleven in de vorige eeuw.”

In retrospectief vindt hij dat hij zijn belofte voor een heel groot gedeelte gestand heeft gedaan.

“Het Elfde Kind” (€ 17,00) is te bestellen via e-mail elbers.boek@gmail.com.

Ook is het boek verkrijgbaar bij boekhandel Rooyboek te Venray en de Primera in Bergen en Venray. De gehele netto opbrengst van de eerste oplage gaat naar de Goede Doelen KiKa (Stichting Kinderen Kankervrij) en Voedselbank Limburg-Noord.

ANK EN FRANS TEGEN HET ZWERFADFAL IN VENRAY

Stoort zwerfafval langs de buitenwegen van Venray u ook zo? Kennelijk zijn er mensen die heel gemakkelijk hun afval in de berm en gaten gooien. Het schaadt het aanzien van Venray, niet alleen voor de eigen inwoners maar zeker ook voor de toevallige passant, de toerist die Venray bezoekt en geen goede indruk krijgt. Aan de gemeente is gevraagd of zij iets kan betekenen voor de zorg voor het aanzien van de wegen in het buitengebied.

Door: Leo Broers

Marivi Claessens, de contactpersoon bij de gemeente die over zwerfafval gaat: "Met een particulier bedrijf, dat ook de groenvoorziening in de gehele gemeente verzorgt, is afgesproken dat het bedrijf straatvegers in dienst heeft die het centrum schoonhouden. Na grote evenementen zoals kermis, carnaval en de wekelijkse markt wordt een speciale ploeg ingezet om wat er is blijven liggen op te ruimen. Het hele buitengebied vrijhouden van zwerfafval is niet te doen. Het is ook een taak voor de gemeenschap om de omgeving schoon te houden. Gelukkig heeft de gemeente de hulp van vele vrijwilligers, die tijdens hun wandelingen materiaal bij zich hebben om zwerfafval op te ruimen. De gemeente voorziet hen van een grijpstok, handschoenen, hes en een vuilniszak en zij kunnen de gemeente een seintje geven als een volle zak opgehaald kan worden. Voorts zet de gemeente vooral in op preventie en probeert zij op scholen bewustwording te creëren om de omgeving schoon te houden. Ook organiseert de gemeente zo'n vijf maal per jaar een schoonmaakactie, waarbij verenigingen hun leden kunnen inzetten en daarvoor een beloning voor de

Ank en Frans Roording tijdens hun opruimwandeling. Foto: Leo Broers

clubkas krijgen."

Een heel groot probleem vormen sigarettenpeuken, die veel microplastics bevatten. Kijken we naar het drainagesysteem en de straten in het centrum, dan vallen de vele peuken op. Uiteindelijk komen veel daarvan in het rioolwater terecht, maar de rioolwaterzuiveringsinstallatie kan al dat plastic niet filteren. Die microplastics komen in zee terecht en daarna ook in vissen, die wij dan weer eten.

De gemeente is heel blij met de vele vrijwilligers die zich inzetten voor een schoner milieu. Ank en Frans Roording zijn vrijwillige opruimers van het eerste uur en zij lopen vaak een route ten westen van Veltum. Ank en Frans: "Wat wij allemaal tegenkomen, erg en onbegrijpelijk. Snoepzakken, sigarettendoosjes, lege en soms halfvolle flessen, blikjes (dat zijn nu, er statiegeld op staat, minder),

lachgasflessen, plastic zakjes met hondenpoep, halve maaltijden en ook meerdere keren gebruikte volwassenen- en kinderluiers. Dat is allemaal zwerfafval, maar in de sloten rondom vinden we groot afval dat gedumpt is. Tuinstoelen, matrassen, kasten, een buggy en veel plastic. Dat is gewoon bewust gedumpt. Dat ruimen wij niet zelf op, we sturen dan een bericht met foto via de app BuitenBeter naar de gemeente en die regelt keurig dat het wordt opgeruimd".

De gemeente is blij met de inzet van de vrijwilligers en het mogen er altijd meer zijn. Dus een appèl op wandelaars met een opgeruimd hart: meld je aan via venrayschoon@venray.nl.

Er is een landelijke app, Helemaal Groen, die bijhoudt waar recent is gelopen met een afvalprikker, zodat voorkomen kan worden dat routes dubbel worden gelopen.

AFSCHEID MET WAARDERING VOOR JARENLANGE INZET

Tijdens de jaarvergadering van de seniorenvereniging in Castenray op 11 maart is afscheid genomen van secretaris Franzis Classens-Zwambach.

Voorzitter Ties Dinghs sprak zijn waardering uit voor haar inzet in de afgelopen acht jaar. Ook Simone Gerono, directeur van Senioren Limburg, nam het woord en bedankte haar voor haar betrokkenheid bij de Castenrayse senioren.

Als blijk van waardering ontving zij een oorkonde en werd haar de zilveren hanger van de vereniging overhandigd.

Last van uw voeten, benen, heupen of onderrug?

PodoSense

Podologie Heide (Venray)

•Steunzolen •Siliconen ortheses •Schoenadvies

PodoSense **Tel: 0478-746001**
Heidseweg 48 www.podosense.nl
5812 AB Heide info@podosense.nl

Ontdek de nieuwe Ligier JS50 en Myli

Airco - Stuurbekrachtiging - Apple Carplay / Android auto

LIGIER

45
km

Maak een afspraak voor een gratis proefrit

WEJEBE Blitterswijk bv
Berkenstraat 18 • 5863 AH Blitterswijk
Tel: 0478 532 444 • www.wejebe.nl

WEJEBE
VAKGARAGE

Ge's Gedachten

DIGITAAL OUDER WORDEN EN DE NEDERDALING VAN DE HEILIGE GEEST

Er was een tijd dat oud worden gelijkstond aan wijzer worden. Ik heb er een leven lang naar uitgekeken. Naar die oude boer die wijze woorden sprak over het weer en likdooms, en die boerin die wijs sprak dat reumatiek met brandnetels bestreden kon worden. Maar nu ik zelf ouder ben geworden, weet ik het niet meer zo goed. Mijn opgebouwde wijsheid schiet regelmatig tekort.

Ik lees nu nog dagelijks een papieren krant. Maar volgens diezelfde krant zal dat over enkele jaren afgelopen zijn. Dan is er enkel nog een digitale krant. Dat schijnt onwijs efficiënt en handig te zijn. Zonder mobiele telefoon sta ik nu al behoorlijk buitenspel. Waar die eerst was bedoeld om te praten met elkaar, wordt hij nu vooral gebruikt om niet met elkaar te hoeven praten. De digitale taal is de baas tegenwoordig. Met daarnaast nog de beeldtaal van emoji's, en de codetaal X etc.

En nu kom ik ook in het ziekenhuis niet bij mijn specialist als ik de digitale taal van het ziekenhuis niet beheers. Tot voor kort was een telefonisch gemaakte afspraak nog voldoende om je te melden aan de balie en dan bij de dokter toegelaten te worden. Een dezer dagen moest ik mij eerst thuis via de computer melden, om daarna in het ziekenhuis bij twee zuilen hetzelfde nog een keer te doen. Eerst via de code op mijn mobiele telefoon en toen via mijn paspoort. Het ziekenhuis heeft een digitale verdedigingsmuur opgetrokken zo lijkt het. Op het scherm in de wachtruimte las ik dat 'we' geen handen meer schudden. Dat is te gevaarlijk voor de volksgezondheid. Gelukkig trok mijn specialist zich daar niets van aan. Hij vond de individuele mentale gezondheid van zijn patiënten belangrijker dan de angst voor een nieuwe pandemie. Die je met fatsoenlijk handenwassen ook prima voor kunt zijn, vond hij. Dat was voor mij duidelijke taal, die ik prima verstond. Wereldleiders – of beter gezegd wereldlijders – verschuilen zich achter hun eigen taal, zonder te luisteren naar elkaar. Dat brengt vrede geen stap dichterbij.

Ik pleit daarom voor een revival van Pinksteren – toen de Heilige Geest en vurige tongen ervoor zorgden dat alle mensen elkaar verstonden, ongeacht afkomst, karakter of aard. En verder pleit ik ervoor dat we allemaal dezelfde universele taal spreken, namelijk de taal van het hart.

Ge Peterink

LOGEERHUIS KAPSTOK BIEDT TIJDELIJKE ONDERSTEUNING MANTELZORGERS

Mantelzorg kan veel vragen van mensen, zeker wanneer zij er alleen voor staan. De zorg voor een naaste is vaak intensief en continu. Logeerhuis Kapstok in Venray speelt hierop in door mantelzorgers tijdelijk te ontlasten.

Het logeerhuis biedt de mogelijkheid om degene voor wie wordt gezorgd voor een periode te laten logeren. In die tijd nemen de medewerkers van Kapstok de zorgtaken over. Hierdoor krijgen mantelzorgers de ruimte om even op adem te komen en nieuwe energie op te doen.

Volgens Logeerhuis Kapstok is de toegang laagdrempelig. Er zijn geen wachtlijsten en plaatsing kan snel worden geregeld. Ook is er geen verwijzing nodig: aanmelding verloopt rechtstreeks via het logeerhuis zelf. Daarnaast kunnen medewerkers ondersteunen bij vragen rondom de financiële aspecten.

Wie meer wil weten, kan een kijkje komen nemen in het logeerhuis. Tijdens een bezoek wordt uitleg gegeven over de werkwijze en de mogelijkheden.

Met deze aanpak wil Logeerhuis Kapstok inwoners van de gemeente Venray ondersteunen door tijdelijk zorg uit handen te nemen. Meer informatie is te vinden via de website. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen voor het maken van een afspraak.

Meer info: logeerhuiskapstok.nl.

DIT HOUDT ME BEZIG

Het is belangrijk en d

Jan-Hein de Wit

Paul Spronken is voorzitter van VPTZ Noordelijk Noord-Limburg. Dat is een mond vol voor een klein maar wezenlijk aandeel in de zorg voor mensen in hun laatste levensfase. Het is een goed idee om de naam kleiner en mooier te maken. Dat is ook een uitgelezen moment om het werk van VPTZ nog een keer naar voren te brengen.

Daarom spreken we Paul over het goede werk van vrijwilligers en over de nieuwe naam: Domicé.

“Vrijwilliger palliatieve terminale zorg. Het is precies wat het is. Maar de nieuwe naam ‘Domicé’ is kernachtiger en past bij ‘Hospice’,” legt Paul uit. “Het gaat om een nachtje bij een stervende zijn, zodat de familie kan bijslapen. Of een boodschapje doen. Of eigenlijk moet ik zeggen: er gewoon zijn!”

“Of eigenlijk moet ik zeggen: er gewoon zijn!”

Domicé (voorheen VPTZ en nog wat..) valt onder een landelijke koepelorganisatie die VPTZ blijft heten. Deze koepel telt zo'n 200 plaatselijke organisaties in heel Nederland, waar circa 13.000 deskundige vrijwilligers werkzaam zijn. VPTZ-organisaties ondersteunen jaarlijks gemiddeld 14.000 mensen in hun laatste levensfase.

De vrijwilligers doen de dagelijkse uitvoering van de hulp en

Paul Spronken, VPTZ Noordelijk Noord Lim

ondersteuning. Zij verrichten geen medische, verpleegkundige handelingen of zware huishoudelijke taken, maar zij maken het mogelijk dat familieleden en

dankbaar werk

Limburg Foto: Jan-Hein de Wit

mantelzorgers tijdelijk worden ontlast met betrekking tot de zorg voor de cliënt.

“In onze regio werken we met

30 tot 35 vrijwilligers. En we doen dat al 27 jaar. Het meest opvallende van dit werk is, dat we zoveel dankbaarheid ervaren. Je hebt geen idee hoe mooi de

familie het vindt als er iemand is die bijspringt in de laatste weken van een dierbare.” Paul is alweer een paar jaar voorzitter en is steeds weer verrast door de betrokkenheid van allen die dit werk doen.

“Wij willen ook een organisatie van vrijwilligers zijn die kwalitatief goede zorg levert. Nieuwe vrijwilligers krijgen een cursus van vier bijeenkomsten. Dan gaat het niet alleen over wat palliatieve zorg en versterven is, maar het gaat ook om hoe je als vrijwilliger zelf omgaat met levenseinde, afscheid en de dood.”

Domice wordt meestal ingeschakeld via de huisarts of thuiszorg. Er zijn coördinatoren (professionals) die de aanvraag behandelen, de situatie beoordelen en de vrijwilligers inschakelen. Gemiddeld gaat het om een periode van drie weken bij een stervende. De coördinator treedt ook op als coach voor de vrijwilliger. In veel gevallen wisselen twee vrijwilligers elkaar af in een situatie.

Paul Spronken: “Het is zo’n ontzettend mooi werk. Alle vrijwilligers doen het werk graag en in de volle overtuiging dat ze het goede doen. En de dankbaarheid van de familie rondom de stervende is heel erg groot.”

Dat is ook een oproep voor mensen die zouden willen meedoen. Zij zijn van harte welkom. Sterker nog, Domice heeft nieuwe vrijwilligers hard nodig!

In de ban van Gijs Groenewegen

1921-1922

In mei 1918 ontvingen de paters Franciscanen een verzoek van Gijsbert Groenewegen uit Leiden. De tweeëntwintigjarige jongeman wilde dolgraag toegelaten worden tot de orde en claimde zelfs daartoe door God geroepen te zijn. Normaal gesproken zouden de paters een dergelijk verzoek terzijde hebben geschoven, al was het maar omdat Groenewegen niet over de juiste vooropleiding beschikte en nauwelijks Latijn beheerste. Maar Gijs had een bijzondere troef in handen. Naar eigen zeggen stond hij op het punt een belangrijke uitvinding te doen die een revolutie zou veroorzaken in de aandrijving van stoomwerktuigen. De opbrengsten van deze vinding wilde hij ten goede laten komen aan de Derde Orde, de lekenorganisatie van de paters Franciscanen.

Dit vooruitzicht bleek zo aantrekkelijk dat er een uitzondering werd gemaakt en Groenewegen toestemming kreeg om zich aan te melden voor het noviciaat van de paters aan de Leunseweg in Venray. De rector van het gymnasium, pater Regalatus Hazebroek, geloofde rotsvast in de plannen van Groenewegen en bracht hem in contact met Jean Poels, die de zakelijke belangen van de Franciscanen in Venray behartigde. Poels had eerder fortuin gemaakt in de schapenhandel en zette zich in voor de ontginning van de Peel. Ook hij liet zich overtuigen en wilde kapitaal steken in deze 'start-up'. Samen met Gijs richtte Poels in november 1920 de

Omslag van feestmars. In 1973 toegevoegd aan het gemeente archief.

NV Exploitatie Maatschappij voor Uitvindingen 'Gijs Groenewegen' op. Zelf belegde hij voor 10.000 gulden in de maatschappij, voor die tijd een kapitaalbedrag. Ook andere prominente katholieken werden bij de onderneming betrokken, zoals de Tilburgse industrieel Bernardus Pessers en de wetenschapper en politicus Hendrik Moller, oprichter van de Katholieke Leergangen.

In juni 1921 werd vastgelegd dat de opbrengsten van de naamloze vennootschap ten goede zouden komen aan de nieuw opgerichte Stichting St. Antoniusfonds, die zich ten doel stelde projecten van de Derde Orde te ondersteunen.

Ondertussen werkte Groenewegen verder aan zijn uitvinding. Er werden octrooien aangevraagd in diverse landen en hij kreeg toestemming om in Oostrum een bedrijfsgebouw neer te zetten voor proefnemingen. Dit kostte zoveel tijd dat de paters

het beter achtten dat Gijs zijn noviciaat voorlopig zou beëindigen om zich volledig te kunnen richten op zijn onderneming.

Al snel kwam er een kink in de kabel. De beroemde professor Hendrik Lorentz bleek niet geïnteresseerd. Het zal altijd wel een raadsel blijven of er echt sprake was van een natuurkundige uitvinding of dat het hier ging om een hersenspinsel van Groenewegen. In februari 1927 vond een spoedvergadering plaats van de Exploitatie Maatschappij voor Uitvindingen en waarschijnlijk is toen besloten tot liquidatie. Of Jean Poels nog iets heeft teruggezien van zijn investering valt te betwijfelen. Tegenover de Belastingdienst verklaarde hij dat zijn belegging 'zeer speculatief' was geweest.

Paul van Meegeren
(gemeentearchivaris Venray)

Pannenkoekenhuis De Perdstal
Kempweg 164 5801 VV Venray
0478-206206
info@deperdstal.nl

HET JUISTE ADRES VOOR UW OGEN

BRILLEN | LENZEN | OPTOMETRIE | ORTHOPTIE

www.mijlingoptiek.nl
VENRAY | Passage 5 5801 BR | t: 0478-58 34 40

KIJK VAN JONATHAN

DE TUINHUISBRAND

Hij zat voorover gebogen aan de toeg, op zijn armen rustend. Een kale man, geen baard, met een grote donkere bril die hem niet goed stond. Hij was gekleed in het uniform van veel zestigjarige jongeren: een blauwe spijkerbroek met daarboven een T-shirt of een polo, in de broekband of daaroverheen. Vaak is dat afhankelijk van de buikomvang. En aan de voeten de onmisbare sneakers. De man, niet al te groot en niet gezet, droeg boven zijn spijkerbroek een vaalbruin T-shirt. Ik schoof naast hem en hij veerde overeind. Zijn hand zat in een hagelwit verband. Ik rook een vage brandlucht en hij merkte dat ik dat rook.

“We hadden gisteren brand,” zei hij. “Het tuinhuis is afgebrand. Gelukkig staat dat niet vlak bij ons huis, anders had ik daar misschien ook nog schade gehad. Ook de auto stond er niet vlak bij, mijn vrouw was weg met de auto. Zomaar, midden op de dag, kwam de buurman zeggen dat het tuinhuis brandde. Weliswaar was de brandweer er snel bij, maar hout hè, daar is niet tegen te blussen. De politie dacht aan brandstichting, omdat het zomaar overdag gebeurde. Maar de brandweer zag de werkelijke oorzaak: de batterij van een van onze elektrische fietsen is ontploft en heeft de brand veroorzaakt. Die fietsen stonden gelukkig niet in onze garage, want dan zou de schade veel groter zijn geweest. Nu zijn we twee fietsen kwijt, die zijn verzekerd, en een hoop tuingereedschap. Blazer, grasmaaiër, hogedrukspuit en los spul. Voor de rest had ik daar ook nog hout liggen, alles weg. Ook een deel van de coniferenhaag is verbrand, kunnen we weer fijn stoeien met de buurman, die is toch al zo op zijn tuin. Ik ben benieuwd wat de verzekeraar doet.

Morgen komt de expert. Daarna kan de rotzooi worden opgeruimd. Ja, je ziet het, ik heb mijn hand verbrand toen ik na de brand de fietsen wilde weghalen. Maar die waren nog keiheet, dat was niet slim en zeker niet goed voor mijn hand. Maar die dingen gebeuren, het is allemaal redelijk goed afgelopen. En nu als troost, een flinke gele jongen. Wil je er ook een van mij?” Dat wilde ik wel. Ik sprak mijn medeleven met de man uit en ik kon me goed voorstellen dat er troost moest komen voor de kleine ramp. Ik trakteerde hem ook op een drankje, ik nam er zelf ook nog een en zo vloog de middag voorbij.

Jonathan

Open
**ZONDAG
3 MEI**
11.00 - 17.00 uur

Wij betalen jouw
BTW
OVER DE GEHELE
SHOWROOMCOLLECTIE*
ACTIE:
27 april t/m
30 mei

**HEMELVAARTSDAG
GEOPEND** 11.00 tot 17.00 uur

Bezoek Nederlands' GROOTSTE showroom:
met alles voor je vloeren en ramen.

ledere vrijdag
tot 20.30 uur
geopend

Samen relaxen?
25%
korting bij aankoop van
2 relaxfauteuils*

Vele fauteuils **UIT VOORRAAD LEVERBAAR.**
Ook met **STA-OP HULP!** BINNEN **24 UUR THUISBEZORGD**

**STOLEN
OP MAAT**

~~€2295~~
€1795
direct leverbaar

~~€1695~~
€1295
direct leverbaar

**5% EXTRA
KORTING**
Bij inlevering van deze coupon
5% extra korting op relaxfauteuils.

FLORENCE Leder: 71 Torro Vulkan
2 motorig | opstahulp

SIENNA Stof: 13 Nevada Mocca
1 motorig | opstahulp

VRAGEN? BEL ONS: 085 8888 001
Beerseweg 10a | 5431 LC CUIJK
navigatie kies: heiligenberg

* Acties geldig vanaf €850,-
en alleen op de producten.
Niet i.c.m. andere acties.
** Arte behang uitgesloten
van de lopende acties

binnen en buiten gewoon
www.hofmansathome.nl

SINDS 1964
Hofmans
AT HOME

VRIJWILLIGERS BRENGEN VENRAY VAN VROEGER TOT LEVEN IN SPAARBOEK

Op vrijdag 20 maart werd in het Venrays Museum het eerste exemplaar van het boek *Historisch Venray – Beelden die Venray hebben gevormd* gepresenteerd. Burgemeester Michiel Uitdehaag nam het eerste exemplaar in ontvangst.

Het boek telt 67 pagina's en bevat circa 250 historische foto's van Venray. Een groot deel van dit beeldmateriaal is niet eerder gepubliceerd. Daarmee geeft het boek een nieuwe en herkenbare kijk op het Venray van vroeger.

Aan de totstandkoming hebben diverse vrijwilligers meegewerkt. Zij verzamelden en selecteerden het beeldmateriaal en droegen bij aan de samenstelling van het boek.

Het fotoboek maakt deel uit van

Vrijwilligers en bedrijfsleiders AH-Jan Linders. Tekst/Foto: Wilbert Claessens

een spaaractie bij de Albert Heijn- en Jan Linders-supermarkten in Venray. Klanten ontvangen bij hun

aankopen plaatjes waarmee het album stap voor stap gevuld kan worden.

De Maaltijdservice

Lekker en gezonde maaltijden aan huis

IS ZELF KOKEN NIET MEER MOGELIJK OF LASTIG?

Dan zijn we er voor U

Maak nu kennis!
4 maaltijden naar keuze voor € 18,95

Bel **0478 - 74 50 74** en bestel

Heerlijke maaltijden bereid met verse ingrediënten; gezond & smaakvol
ook diëten en kleine porties

Gratis bezorgd door een vaste vrijwilliger op een vast bezorgmoment
alle tijd en aandacht voor u

Geen afnameverplichting

info@demaaltijdservice.nl www.demaaltijdservice.nl

BUITENLUST

FYSIOTHERAPIE
ACUPUNCTUUR
FYSIOT

FYSIOSPORT BUITENLUST

Wilt u ook graag op een verantwoorde manier aan uw gezondheid werken?
FysioSport Buitenlust is ideaal om op een leuke en ontspannen manier uw kracht en conditie op te bouwen.

Kom sporten in onze moderne trainingsruimte onder begeleiding van professionele fitnesstrainers!

0478 550 156 BUITENLUST www.fysiotherapievenray.nl

De vrijwillige Ouderenadviseurs zijn bereikbaar via een informatiepunt en ouderenverenigingen

Blitterswijck

KBO Blitterswijck	kboblitterswijck@gmail.com	06-2224 3302
Wies Hamstra	wieshamstra@gmail.com	06-2170 2753
Tiny Aerts	tiny_aerts@hotmail.com	0478-532 557

Castenray

Ien Jansen-Derks	ienderks62@gmail.com	06-2221 1426
------------------	----------------------	--------------

Geijsteren

Senioren Geijsteren	WMO werkgroep	
Karin Euwals	info@seniorengeijsteren.nl	0478-532 116
	euwalskarin@gmail.com	06-3044 0622

Heide

KBO Heide	info@kboheide.nl	0478-510 316
-----------	------------------	--------------

Leunen

Dorpsondersteuner	dorpsonderstuener.lvh@outlook.com	
KBO Leunen	kboleunen@outlook.com	

Merselo

Senioren Merselo	seniorenmerselo@gmail.com	06-3301 3433
Maatschappelijk Dorps Ondersteuner		
Jacquiline Bonants	MDOMerselo@gmail.com	06-1778 3947

Oirlo

Seniorenvereniging	ansbastiaans@ziggo.nl	06-3083 4627
Albertine Steeghs	dorpsondersteuneroirlo@gmail.com	06-1895 8365

Oostrum

VOS Oostrum	secr.vos..oostrum@outlook.com	06-5785 6776
-------------	-------------------------------	--------------

Venray

KBO Venray	secretariaat@kbovenray.nl	0478-585 861
Amina Sebbar	amina.sebbar@gmail.com	06-4840 9221
Francien Gielen	francien.gielen@ziggo.nl	06-2099 7687

Veulen

KBO Veulen	gerrit.riet.reintjes@gmail.com	0478-568 880
------------	--------------------------------	--------------

Wanssum

KBO Wanssum	Wanssum Info Punt	
René Rijpma	secretariaat@kbowanssum.nl	06-1317 2540
	renერიpma@hotmail.com	0478-511 186

Ysselsteyn

KBO Ysselsteyn-Vredepeel	kboys-vre@outlook.com	06-2264 4318
Mieke Janssen-van Os	janssenhay@home.nl	06-4369 3465

STIERE LOWIEKE

Naam: Louis Weijs

Geboren: 1900

Gewoond: Leunen

overleden: 1992

Louis Weijs was een op en top Leunenaar, levensgenieter en liefhebber van muziek en toneel. De boerenzoon was heel lang lid van het zangkoor, de muziekvereniging en de toneelclub. Hij trad vaak op als conferencier op bruiloften en partijen.

Zijn ouderlijk huis stond bij de Engesteeg. Louis trouwde met Han Wijnen uit Sevenum en kreeg met haar zeven kinderen. Zijn vader, Arnold Weijs, had een boerderij met koeien. Toen de fokvereniging Eendracht in Leunen een stierenstal bouwde ten gerieve van de veehouders in het dorp, werd Arnold beheerder van de bij zijn huis gebouwde stal. Louis, vierde van de elf kinderen van vader Arnold, hielp hem vaker en nam het beheer van de stal in 1927 over.

Hij had al snel de bijnaam Stiere Lowieke. Als een boer met de koe naar de stierenstal kwam ter dekking, luidde deze een bel. Niet thuis? Dan ging er een lange mast met vlag de lucht in en kon Louis, ergens op het land, zien dat er bezoek was voor de bolle.

Foto: Historische Werkgroep Leunen.

lets te organiseren?

Zakelijke events

Feesten en partijen

Openbare activiteiten

Verenigingsleven

Neem contact op via horeca@debaank.nl voor de mogelijkheden.

De Baank
 debaank
 www.debaank.nl

debaank presenteert

Hotel Asteria Venray

Uw speciale evenement is bij ons in goede handen!

Jubileum | Familiediner | Condoleances | Koffietafels

www.asteria.nl | info@asteria.nl | 0478 511466

PUZZEL EN WIN!

1	2	3	4	5		6		7	8	9		10	11	12
13								14				15		
16						17						18		
			19					20						
21		22				23	24				25			26
	27			28							29			
30			31						32					
	33				34			35			36		37	
38		39								40				
41	42				43	44	45				46			
47					48					49	50			
	51								52					
53					54					55		56		57
58				59				60						
61										62				

© Persbelangen P0372

59	7	39	31	19	4	52	54	8	43	44	5
----	---	----	----	----	---	----	----	---	----	----	---

Bets Stevens uit Venray is de winnaar van de puzzel die in de vorige editie van De Schakel schitterde. Zij was een van de tientallen lezers die de puzzel met het juiste antwoord oplossen en instuurden naar onze redactie. De juiste oplossing was: "volksdichter". De winnaar heeft de cheque voor de bijbehorende prijs (koffie en vlaai voor twee personen in Asteria) inmiddels ontvangen van onze redactie.

Ook in deze editie is weer een nieuwe puzzel opgenomen. Om kans te maken op de prijs mail de oplossing van de puzzel naar schakel@seniorenvenray.nl. Onze redactie wenst u weer veel puzzelplezier.

PUZZEL

HORIZONTAAL:

1 aframmeling, 6 aardcirkel, 13 madame, 14 magneto-encefalogram (afk.), 15 platte steen, 16 schimpscheut, 17 automatische spoorboom, 18 grootspraak, 19 orgaan, 20 strekking, 21 oude munt, 23 vat, 25 razernij, 27 decibel (afk.), 28 markies, 29 klein, 30 betaalloket, 32 internationaal standaardboeknummer (afk.), 33 aquariumvisje, 34 bijwoord, 36 afgericht, 39 schreeuw, 40 bouw materiaal, 41 smaak, 43 inwisseling, 46 chemisch symbool, 47 dienstmeisje, 48 vloeibaar dik, 49 zangspel, 51 bisdom, 52 gloeilamp, 53 smalle weg, 54 vulkaan in Italië, 55 jongensnaam, 58 bolleboos, 59 vruchtbaar, 60 samenstelling van een beslis- en overlegorgaan, 61 gewrichtspijn, 62 duivelsrog.

VERTICAAL:

1 berichtje per telefoon, 2 dag in het voorjaar, 3 Romeinse groet, 4 strijdperk, 5 mensaap, 6 onderdak, 7 vertedering, 8 tegenstand, 9 kilogram (afk.), 10 feestelijke verlichting, 11 zenuwcel, 12 venijn, 18 employé, 22 ongerijmdheid, 24 Bijbelboek (afk.), 26 deel van het gezicht, 31 weldra, 34 dekweefsel, 35 bemanning, 37 soort bout, 38 uiting van bevestiging, 40 bloemen van vruchtbomen, 42 weekdier, 44 vochtig, 45 dwarsmast, 50 voortreffelijk, 53 muzieksoort, 56 voedster, 57 mededingingsautoriteit, 59 volgens anderen (afk.).

Warme en persoonsgerichte dementiezorg bij Zorghuis Smakt

Hestia Zorg biedt ouderen met dementie en geheugenproblemen een geborgen thuis om te wonen en te leven. In onze kleinschalige zorghuizen, waaronder die van Zorghuis Smakt, is de sfeer gemoedelijk en staan onze zorgprofessionals dag en nacht klaar voor bewoners én hun familie. Samen organiseren we zorg op maat, waarbij we vooral kijken naar wat onze bewoners wél kunnen en waar zij energie en levensvreugde uit halen.

Meer informatie of een rondleiding
085 - 808 7040
info@hestiazorg.nl
www.hestiazorg.nl

Hestia Zorg
Onderdeel van Korlan

DUIJF & VAN DER VEN
Uitvoeren

Op de grens van leven en dood heb je een gids nodig iemand die je begrijpt En luistert naar jouw verdriet en alle vragen

Prinses Irenestraat 21 | 5802 BS Venray
0478 57 14 42 | 06 23 70 22 10
dag en nacht bereikbaar | www.duijfvanderv.nl

Gekluisterd aan de buis

WAT WEET U DAAR NOU VAN?

In de rubriek Gekluisterd aan de Buis beschrijft de redactie samen met de lezers radio- en tv-programma's van vroeger. U hebt vast een herinnering aan een programma? Keek u er samen met de burens naar, onder het genot van koffie of een ander drankje? Was u jarig op de dag van de eerste uitzending, had u een hekel aan die stem op de radio? Of wilt u gewoon een ander programma besproken hebben? Mail dan naar schakel@seniorenvenray.nl.

Jaques Penris

NEDERLAND ACTIELAND

Nederland is een actieland. Niet omdat we snel de barricaden opgaan, maar omdat we bij rampen, groot of klein, bereid zijn te geven. Wat we nu crowdfunding noemen, leverde ook vroeger al veel op – voor een zieke dichtbij of mensen in nood ver weg.

Na de oorlog waren Johan Bodegraven en Mies Bouwman de boegbeelden van dit soort acties. In 1953 werd Nederland getroffen door de Watersnoodramp. Een zware storm en hoge waterstand zorgden voor dijkdoorbraken in Zeeland en delen van Zuid-Holland en Noord-Brabant. Ruim 1800 mensen kwamen om.

Via radio en kranten bereikte het nieuws langzaam de rest van het land. Bodegraven nam het initiatief voor een inzamelingsactie en riep via alle omroepen op tot hulp. 'Beurzen open, dijken dicht' klonk het in de huiskamers. Nederland leefde massaal mee. De actie bracht zes miljoen gulden op – een enorm bedrag in een tijd

Mies Bouwman aan het eind van de 23 uur durende uitzending

waarin velen nog herstelden van de oorlog.

OPEN HET DORP

Negen jaar later kwam revalidatiearts Arie Klapwijk met een nieuw idee: een dorp voor mensen met een beperking, waar zelfstandig wonen met zorg mogelijk was. Dat bestond begin jaren '60 nog niet.

Via de AVRO ontstond het plan voor een grote televisieactie. Mies Bouwman presenteerde een marathonzending van bijna

24 uur. Mensen kwamen geld brengen, bedrijven haakten aan en ook telefonisch werd massaal gedoneerd. Artiesten en orkesten werkten belangeloos mee.

De actie groeide uit tot een nationaal moment. Na 23 uur werd de opbrengst bekend: ruim 22 miljoen gulden. Het dorp kon worden gebouwd.

Nederland liet zien wat gezamenlijke inzet kan betekenen – lang voordat het woord crowdfunding bestond.